

Til: Udvalget for Landdistrikter og Øer

Att.: Formand Susie Jessen og udvalgets øvrige medlemmer.

Mælkevejen og nordlys over Anholt

Vi er en lille forening, Dark Sky Anholt <https://darkskyanholt.dk> mørke- og stjerneentusiaster der siden 2019 har arbejdet på en ansøgning om at få Anholt Dark Sky certificeret. Det er den amerikanske forening Dark Sky International (DSI) <https://darksky.org> der står for certificeringen, og hvor der stilles krav til dokumentation af det mørke der kan sikre et certifikat. DSI er en interesseorganisation til bekæmpelse af lysforurening, grundlagt af astronomer i USA tilbage i 80'erne. Den stigende lysforurening slørede udsynet til stjernehimlen og astronomer følte at de måtte råbe vagt i gevær. Siden har den globale lysforurening kun været stigende, og skellet mellem lys og mørke, dag og nat er ved at udslettes, specielt omkring storbyerne. Noget der også har fået biologer til at være opmærksomme på det manglende mørke. Forskningen viser at insekter, planter, fugle og dyr påvirkes i sådan en grad at der sker en begrænsning og indvirkning på forplantnings-, parrings-, restituerings- og orienteringsevne uden at have nattemørke til hjælp. Teorierne går også på at det på sigt også har indvirkning på mennesket.

Der er en stigende mængde litteratur der belyser emnet, og forskningsresultater der dokumenterer det bliver flere og flere. Vi er glade for at kunne bidrage til mere viden om effekterne af lysforurening og er ikke mindst glade for, på Anholt, at kunne demonstrere at det er muligt at have tilstrækkelig med belysning, ovenikøbet meget smuk, mørkevenlig belysning, og samtidig kunne nyde den flotteste stjernehimmel. At kunne se ud i universet har til alle tider været til inspiration for filosofi og videnskab, og har man været med på en af vores, astronomguidede ture ud under en gnistrende klar stjernehimmel i Anholts ørkenlandskab, vil man med det samme vide, at det stadig er tilfældet.

I efteråret 2022 lykkedes det, i samarbejde med Norddjurs Kommune, at få udskiftet den offentlige belysning på Anholt med nye, DSI godkendte armaturer fra den danske virksomhed Lampas. Dette projekt blev realiseret med bla. støtte fra LAG-midler, via Statens Tilskudspuljer under Plan- og Landdistriktsstyrelsen

Lampas har siden udviklet flere Dark Sky venlige armaturer og figurerer nu på DSI's hjemmeside med 5 worldwide godkendte armaturer. <https://darksky.org/what-we-do/darksky-approved/products-companies/#!/Lampas/c/142723519>

Danmark har allerede flere Dark Sky certificerede områder nemlig Møn/Nyord med både et Dark Sky Park og et Dark Sky Community certifikat, Bulbjerg - Dark Sky Park certificeret og så har Mandø netop fået Dark Sky Park certifikat. Vi har alle kendskab til hinanden og et ønske om at samarbejde på tværs af landsdelen. Lige så vel som vi har støtteerklæring fra, og et samarbejde med, Institut for Fysik og Astronomi, Aarhus Universitet, så har Dark Sky Mandø og Dark Sky Bulbjerg det ligeså. Alle de nævnte steder laves der mørkemålinger, på Anholt året rundt af to permanente opstillede mørkemålere, noget der på sigt eventuelt kan indgå i forskning om hvordan kunstig belysning stiger og falder i Danmark.

Anholt er det mørkeste sted i landet, med udsyn til en helt fantastisk stjernehimmel og ligeledes noget så sjældent som naturligt nattemørke, og med det store arbejde der allerede er lagt for dagen, og den store dokumentation der allerede er samlet ind, er vi tæt på snart at kunne sende en ansøgning afsted.

<https://lysforurening.dk/>

Som en del af ansøgningen skal vi dokumentere kontakt til, og støtteerklæringer fra offentligheden.

Vi har støtteerklæring fra, og solidt samarbejde med, Norddjurs Kommune, borgmester og forvaltning og støtteerklæring fra Region Midtjylland Udvikling og regionsformand, samt flere støtteerklæringer fra både lokale Anholtforeninger, Borgerforeningen og Anholt Grundejerforening, erhvervs- og grundejere, bl.a. øens største grundejer, ejer 85% af Anholt, samt turist- og erhverv fra Anholt, Djursland og Aarhus. Dark Sky Anholt sørger for at erklæringen bliver oversat til engelsk.

Vi skriver til Folketingets Udvalg for Landdistrikter og Øer i håb om at få en støtteerklæring.

Dette initiativ er også en del af den turisme strategi som øen prøver at implementere, at der også er turisme aktivitet i de mørke måneder, og ikke kun i de lyse måneder, med højsæson i juli.

Vores hidtidige afholdte stjerne arrangementer har været succesfulde og velbesøgte, det er som det historisk altid har været en stor almen interesse for rummelrummet.

På længere sigt håber vi også at kunne være med til at påvirke landets beslutningstagere, så der på sigt bliver udarbejdet en lyspolitik for hele Danmark.

Vi håber at udvalget vil se velvilligt på vores ønske om en støtteerklæring fra Udvalget for Landdistrikter og Øer til brug på vores bestræbelser om at få øen Anholt internationalt certificeret som et Dark Sky Park område og dermed være med til lidt turisme aktivitet i de stjerneklare mørke måneder.

Med venlig hilsen på vegne af bestyrelsen for Dark Sky Anholt.

Næstformand Morten Abildstrøm

Bilag: Eksempel på støtteerklæring.